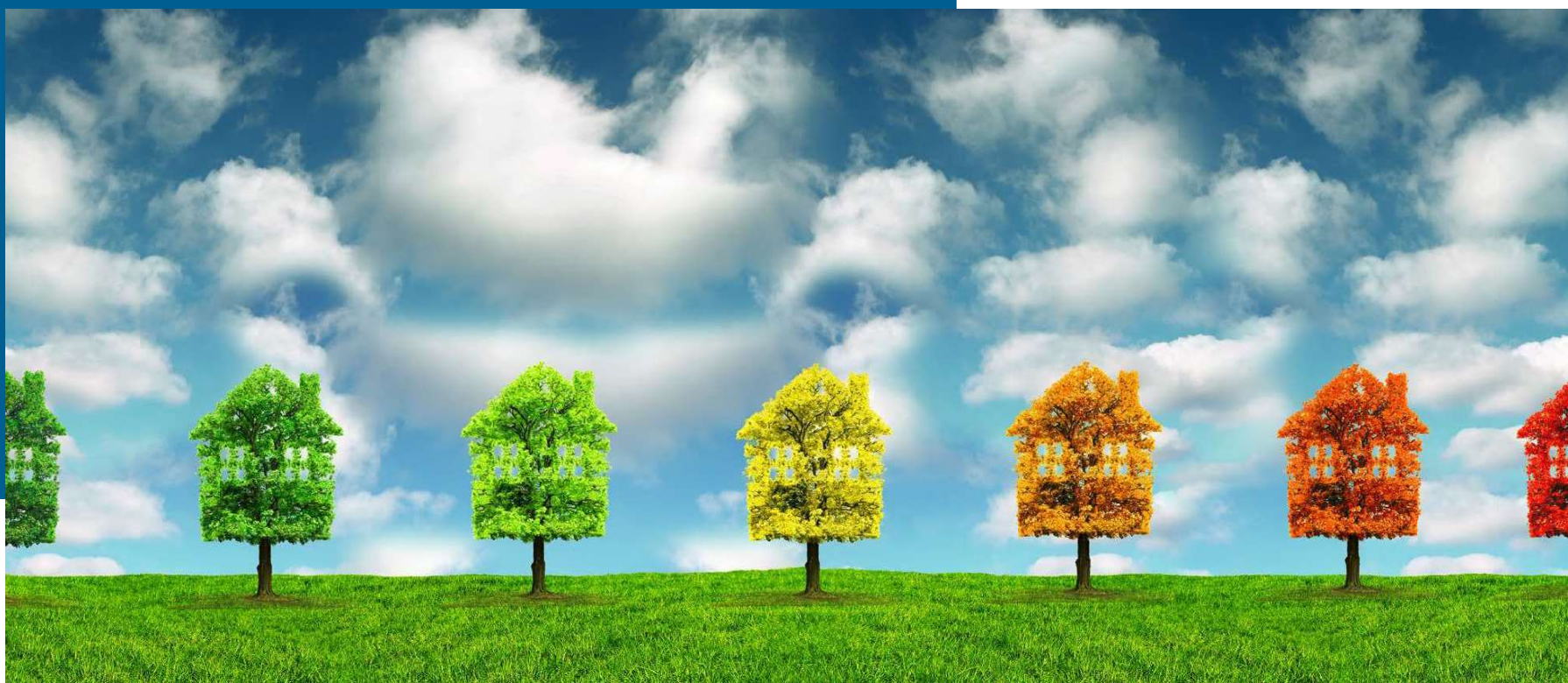


Swedisols färdplan för klimatneutrala och hållbara byggnader



Mot ett fossilfritt Sverige

Swedisol är en branschorganisation för mineralullstillverkare på den svenska marknaden. Vår vision är att svenska byggnader ska vara hållbara: ha låg energianvändning, ge minimal klimatpåverkan med hög invändig komfort och vara säkra att bo i. Vi ställde oss 2017 bakom FN:s 17 Globala Hållbarhetsmål och prioriterar mål 3 Hälsa och välbefinnande samt mål 11 Hållbara städer och samhällen. 2018 ställde sig Swedisol även bakom den svenska byggsektorns "Färdplan för fossilfri konkurrenskraft" i samarbete med regeringens initiativ Fossilfritt Sverige vilket innebär netto nollutsläpp av växthusgaser senast 2045.

Det pågår en omställning bland Swedisols medlemmar för att producera isolering med lägre klimatpåverkan. Swedisols medlemmar har nu kartlagt sina utsläpp och satt mål som leder till netto noll-utsläpp 2045 i Sverige. Fram till 2020 har Swedisols medlemmar reducerat sina koldioxidutsläpp med 20 procent under de senaste tio åren. Fram till 2030 är målet att minska koldioxidutsläppen med minst 50 procent i jämförelse med 2015 och nå netto nollutsläpp senast 2045.



Renovera Sverige och klara klimatmålet

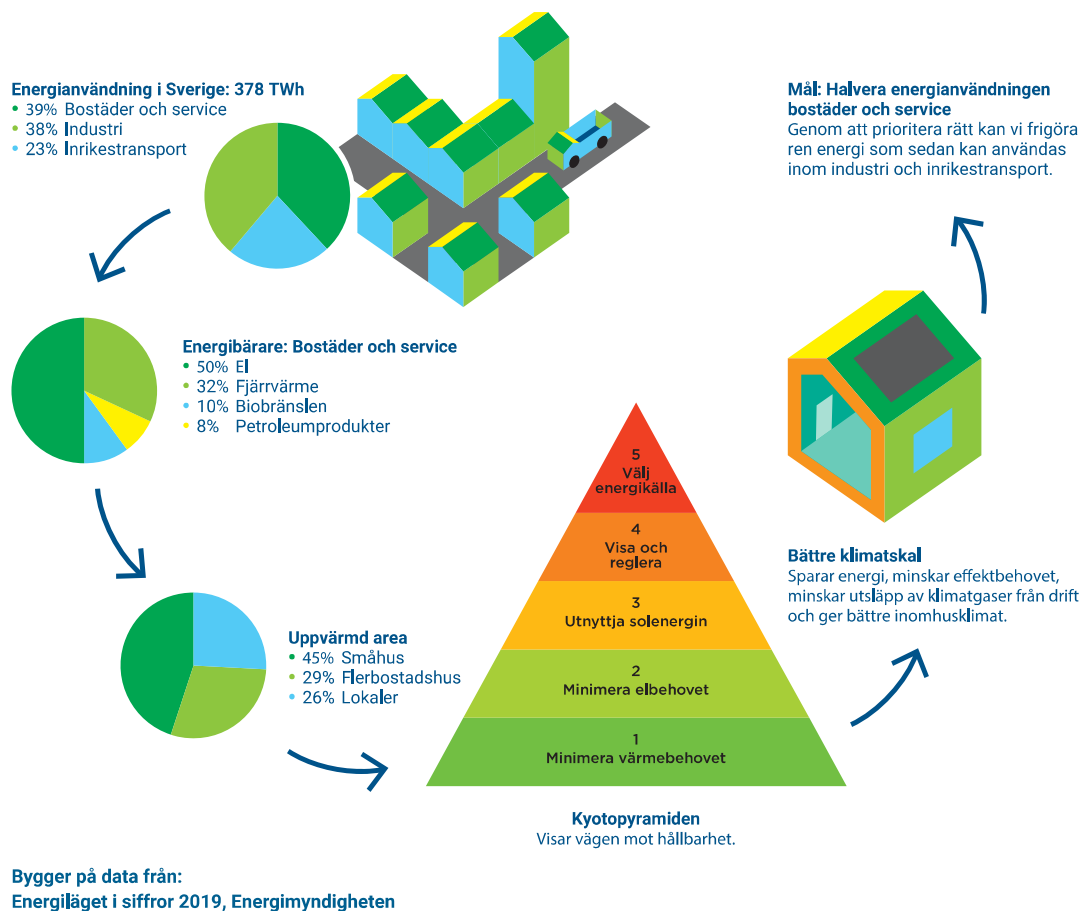
För att klara Sveriges klimatmål på ett kostnadsoptimalt sätt krävs också att alla resurser används effektivt och då är energieffektivisering av byggnadsbeståndet en hörnpelare. Energianvändning är en grundläggande orsak till klimatpåverkan inom flera sektorer. EU-kommissionens princip "energieffektivisering först" behöver tjäna som vägledning.

För att nå Sveriges klimatmål, ett fossilfritt Sverige 2045, måste energin användas effektivare eftersom det inte finns tillräckligt med förnybar energi för att täcka upp dagens och framtida energibehov. I dag står, enligt Energimyndigheten, sektorn bostäder och service för 40 procent av Sveriges totala energianvändning. Det motsvarar 146 TWh, varav el utgör hela 73 TWh. Om Sverige ska klara klimatomställningen behöver en stor andel av den energin frigöras och användas i transport- och industrisektorn när dessa sektorer elektrifieras.

Utöver klimatmålet har Sverige även ett mål om 50 procent effektivare energianvändning år 2030 jämfört med 2005, uttryckt i relation till BNP. Men enligt Energimyndigheten ser Sverige i dagsläget inte ut att nå detta mål. Därför krävs bland annat en kraftigt ökad takt i arbetet med energieffektiviserande renoveringar av befintliga byggnader.

Vår bedömning är att sektorn bostäder och service måste minska energianvändningen i absoluta tal med 50 procent till 2045 för att klimatmålet ska kunna nås. Detta innebär en minskning med 74 TWh, från 2005 till 2045. Ett tufft mål som kräver en kraftfull strategi för att lyckas.

Så bidrar vi till att halvera energianvändningen



Optimera omställningskostnaderna

Energieffektivisering behövs också för att ställa om energisystemet och bidrar också till en minskning av effektbehovet i elnätet. Det minskar utbyggnadsbehovet av kraftnätskapaciteten vilket också leder till minskade samhällskostnader.

Genom att samordna renoveringsbehovet med energieffektivisering av bostäder och lokaler, så kan vi minska och effektoptimera energianvändningen och dessutom frigöra energi till andra sektorer på ett kostnadseffektivt sätt. En sådan stor omställning kräver en framsynt och tydlig plan med incitament, effektiva styrmedel och breda kommunikationsinsatser.

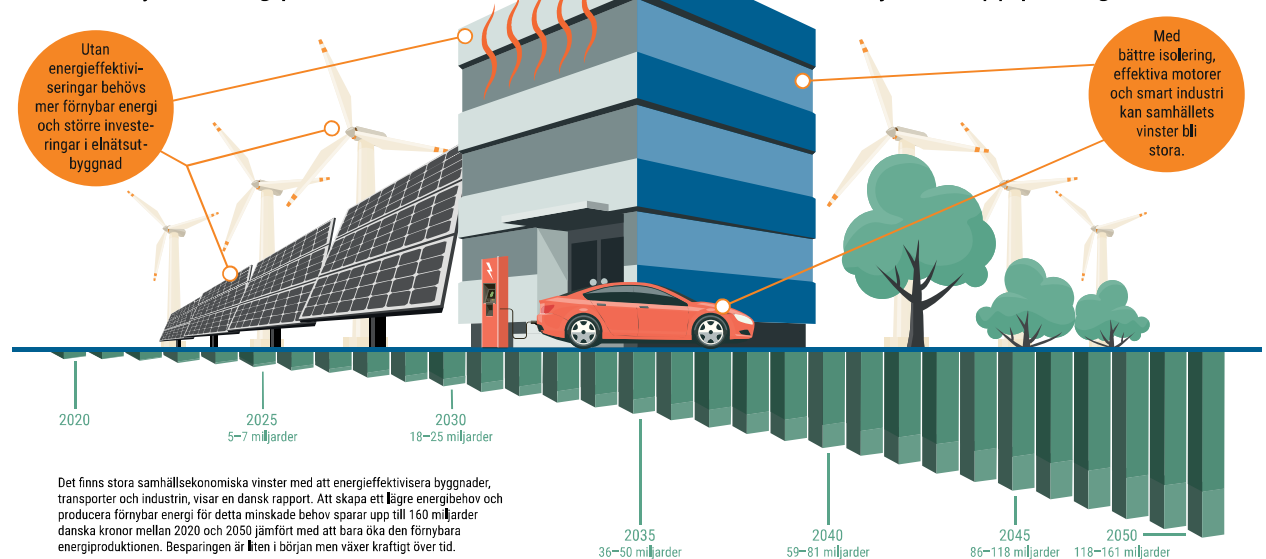
Enligt en dansk rapport från september 2019 är energieffektivisering av bebyggelse och industri avgörande för att nå Danmarks klimatmål om klimatneutralitet till 2050. Dessutom visar rapporten att det finns stora socioekonomiska värden med energieffektiviserande renoveringar av bostadsområden.

Rapporten, som tagits fram av det danska näringslivsinitiativet Grön Logik, visar att det blir cirka 120–160 miljarder danska kronor dyrare att enbart öka produktionskapaciteten av förnybar energi, jämfört med de samlade investeringskostnaderna för att både energieffektivisera byggnadsbeståndet och producera förnybar energi som täcker upp det minskade energibehovet. I Sverige behöver vi göra en liknande analys så att vi kan optimera kostnaderna för energiomställningen.

Optimera kostnaderna för energiomställningen

Genom att minimera samhällets energianvändning minskar vi behovet av förnybar energiproduktion

Energieffektivisering i byggnader sparar miljardbelopp på lång sikt.



Swedisol verkar för kretslopp och cirkulär ekonomi

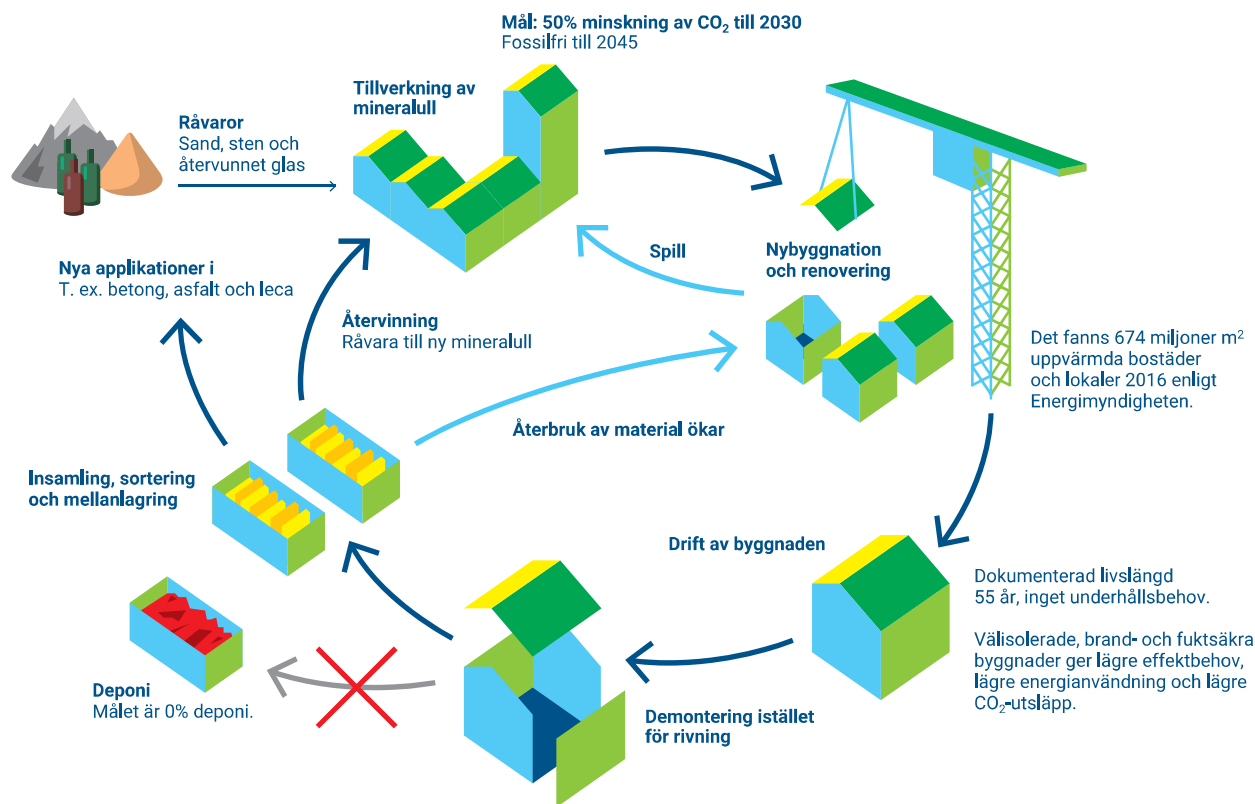
Regeringen har tagit fram en strategi för omställningen till cirkulär ekonomi där resurser används effektivt i giftfria cirkulära flöden. Här måste hela byggsektorn verka för cirkulära flöden där ingenting läggs på deponi. Swedisol verkar för att spill från mineralullsprodukterna ska kunna återvinnas, återbrukas eller användas i nya applikationer. Design av produkterna är då viktigt så att de kan monteras utan onödigt spill. Målet är att allt spill från byggarbetsplatsen ska samlas in och sedan skickas tillbaka till fabriken för att kunna användas som råvara i produktionen. Här pågår ett viktigt utvecklingsarbete av leverantörer, entreprenörer och återvinningsföretag.

Mineralull har en dokumenterad livslängd om minst 55 år med bibehållna tekniska egenskaper. Mineralullsprodukterna har dock stor potential att fungera betydligt längre än så, eftersom materialet är obrännbart och oorganiskt och inte kan brytas ned. Därför kan materialet användas ytterligare efter att byggnaden demonterats på ett kontrollerat sätt.

I dagsläget hamnar en del mineralull på deponi vilket är olyckligt. Här behövs mer incitament som t. ex. högre deponiskatt för så att materialet kommer till fortsatt nytta.

Mineralull kan återbrukas i nya byggnader eller användas i nya applikationer i t. ex. betong, asfalt eller leca. Övrig mineralull kan återvinnas som råvara till ny mineralull. Det finns alltså goda förutsättningar att använda mineralullen om och om igen.

Mineralullens kretslopp i framtiden



Mineralull är #godisolering

Sverige ska ha en 50 % effektivare energianvändning till år 2030, uttryckt i relation till BNP. Första steget mot en hållbar byggnad är ett tätt och energieffektivt klimatskal. För det behövs god isolering, bra tätskikt, minimering av köldbryggor, bra fönster och effektiv värmeåtervinning. Mineralullisolering har förutom god isolerande förmåga andra goda egenskaper som, hög brandsäkerhet, bullerdämpande, fukttålighet, lång livslängd och är säker att använda. Dessutom är mineralull återvinningsbar till 100 procent.

Antalet döda i bränder i Sverige är i snitt ett hundra personer per år. Målet måste vara noll döda i bränder. Enligt Boverket svarar brand- och vattenskador i Sverige för en stor del av alla byggsador och orsakar årliga koldioxidutsläpp på cirka 57 000 ton vilket motsvarar en miljökostnad på knappt 65 miljoner kronor per år. Det är viktigt att bygga brandsäkert för att rädda liv och säkra våra byggnader. God isolering är obrännbar och bidrar därmed till ökad brandsäkerhet. Byggherren bör ha obrännbar isolering i fasad och tak.

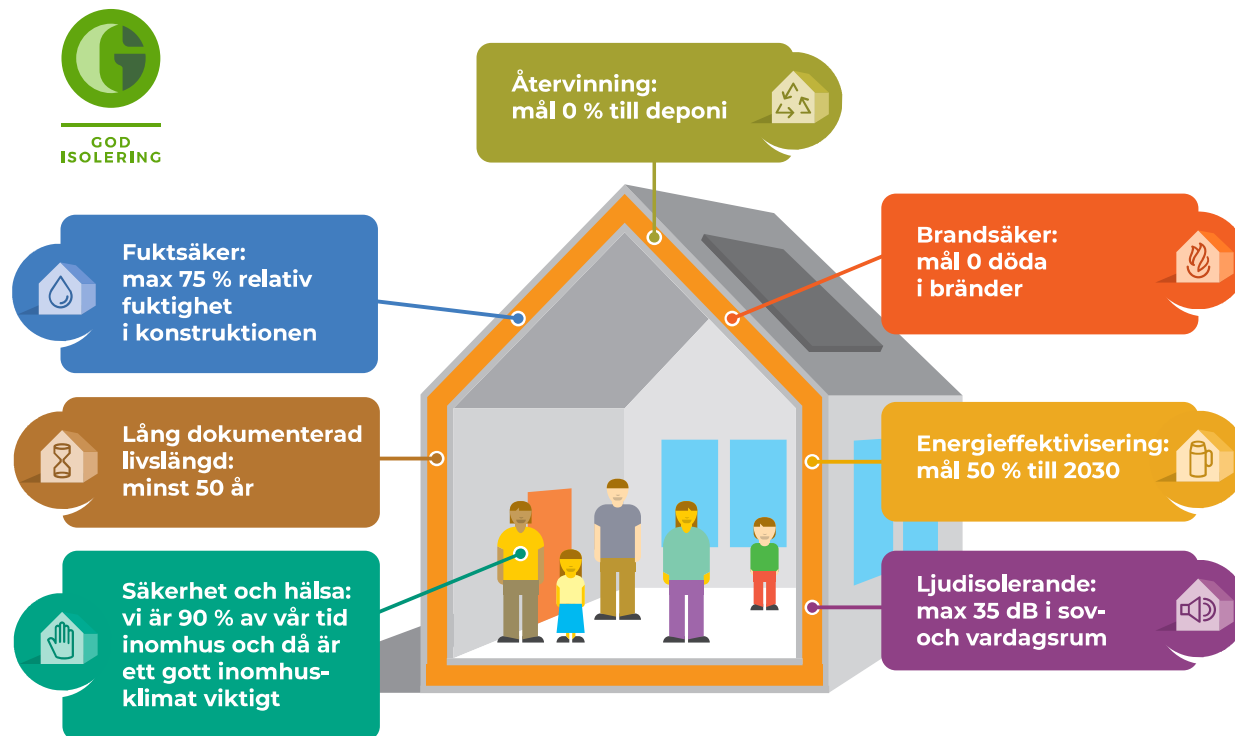
Buller bidrar till sömn- och hälsoproblem. Det ska vara max 35 dB i sov- och vardagsrum. God isolering har goda ljudisolerande egenskaper vilket är viktigt för en bra inomhusmiljö. Välj god isolering som har goda ljudreducerande egenskaper i tak och väggar.

Mer än 75 procent relativ fuktighet i byggnadskonstruktioner kan skapa stora problem med mögel och ohälsosamma miljöer. Använd ångspärr och välj god isolering på fasader och i tak som är oorganisk, vattenavvisande, diffusionsöppen och dränerande.

Isoleringsens livslängd bör motsvara byggnadens livslängd som normalt bedöms till mellan 50 och 100 år. Välj god isolering som har en dokumenterad livslängd om minst 50 år och som fyller ut det isolerade utrymmet väl under byggnadens hela livstid.

Vi tillbringar ca 90 procent av våra liv inomhus. Därför är en säker arbets- och inomhusmiljö viktig. Temperatur, ljus, frisk luft och bra ljudmiljö är fyra nyckelparametrar för att vi ska må bra och vara produktiva. Välj god isolering som är säker att användas.

2018 hamnade 36 procent av bygg- och rivningsavfall på deponi. Målet måste vara att ingen isolering ska hamna på deponi. Välj därför god isolering som kan återvinnas, återbrukas eller användas i andra applikationer.



Swedisol är medlem i Eurima

Swedisol är medlem i den europeiska branschorganisationen för mineralullstillverkare European Insulation Manufacturers Association (Eurima). Eurima har publicerat en principförklaring för hur man vill bidra till att uppnå ett fossilfritt samhälle. Man vill energieffektivisera det existerande byggnadsbeståndet till netto noll-utsläpp. Samtidigt vill man att medlemmarna fasar ut alla fossila komponenter och bränslen i den egna produktionen.

Referenser

[Boverkets rapport om Kartläggning av fel, brister och skador inom byggsektorn](#)

[Energimyndigheten: Energiläget i siffror 2019](#)

[European Insulation Manufacturers Association \(Eurima\)](#)

[Färdplan: Bygg- och anläggningssektorn](#)

[Grön Logik presentation av huvudkonklusioner](#)

[Naturvårdsverket: Bygg- och rivningsavfall](#)

[Rapport: Analyse af det samfundsøkonomiske potentiale for energibesparelser](#)

[Rapport om mineralulls livslängd](#)

[Regeringens strategi:](#)

[Cirkulär ekonomi – strategi för omställningen i Sverige](#)

Kontakt Sverige: info@swedisol.se, swedisol.se

